

Haydi, Temizlik Zamanı!

Günlük hayatımızda temizlik deyince aklımıza ilk gelen araçlar süpürgeler olsa gerek. Çevremizdeki tozlardan kurtulmamızı sağladıkları için yaşantımızda önemli bir yere sahipler. Haydi geçmişten günümüze süpürgelerin nasıl bir değişim geçirdiğini görelim...

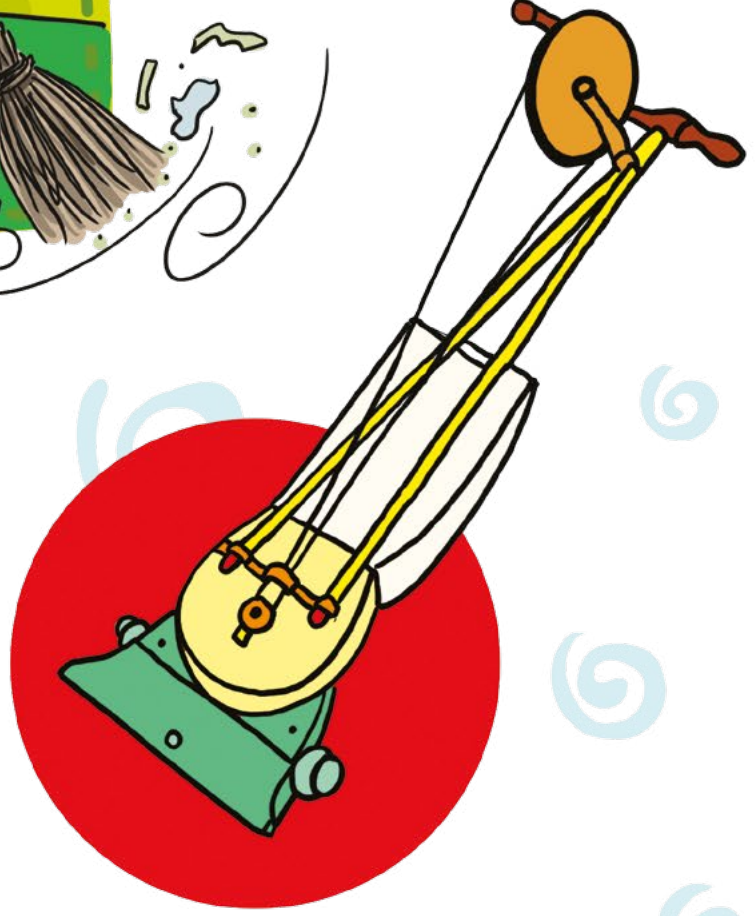
İnsanlar yüzyıllardır yaşadıkları yerleri çeşitli otlardan ve çalılardan yapılmış süpürgeler kullanarak temizliyor.

Bu tür süpürgeler günümüzde de evlerimizde yaygın olarak kullanılıyor.

Çalı süpürgeleri genellikle sokakları ve açık alanları süpürmede kullanılıyor.

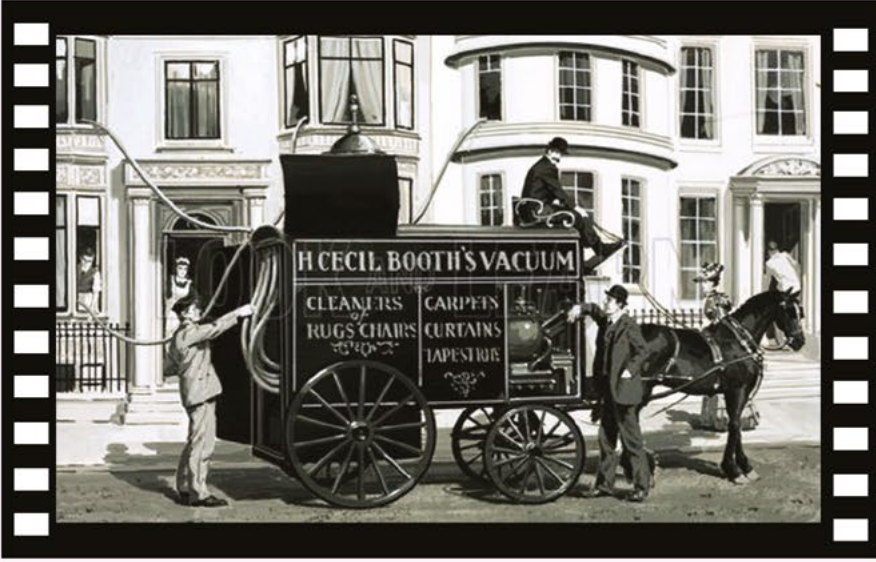
1869 yılında Ives W. McGaffey tozu çekmek için körüklü bir süpürge geliştirdi. Ancak bu süpürgenin kullanımı zordu. Çünkü bir yandan bir kol çevrilerek körüğün çalıştırılması, diğer yandan da süpürgenin zemin üzerinde hareket ettirilmesi gerekiyordu.

Getty TÜRKİYE

1876'da Melville Reuben Bissell adındaki ABD'li biliminsanı ileri geri hareket ettirildiğinde içindeki fırçaların dönmesiyle tozları toplayan bir süpürge geliştirdi.

1960'lı yıllarda ülkemizde de benzer bir süpürge gırgır adıyla üretilmeye başlandı.

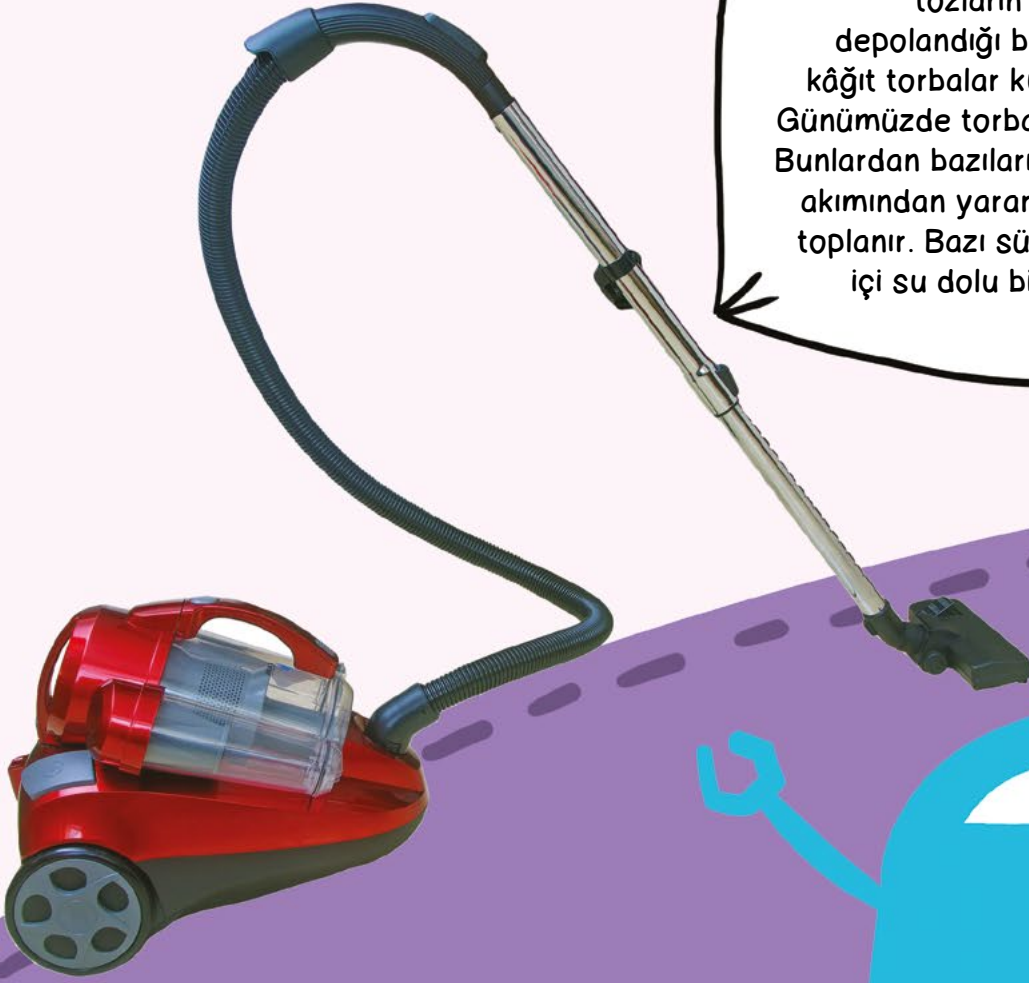
1900'lü yılların başında İngiliz biliminsanı Hubert Cecil Booth benzinli bir motorla çalışan ve havayı emerek tozları ve kırıntıları içine çeken bir süpürge tasarladı. Çok büyük olan bu süpürge atlarla çekilerek evlerin önüne getirilir ve pencerelerden içeri uzatılan hortumlarla ev süpürülürdü.

Booth'un tasarladığı ilk süpürge çok büyüktü.

Kısa süre sonra 1907 yılında evde kullanım için uygun, küçük ve hafif ilk elektrikli süpürge ABD'li mucit James Murray Spangler tarafından geliştirildi. Bu süpürge'nin dönen fırçaları yerdeki kırıntıları toplarken elektrikle çalışan pompası da tozları toz toplama haznesine çekiyordu. Bu ilk modelde toz toplama haznesi olarak bir yastık kılıfı kullanılıyordu. Spangler geliştirdiği süpürge'nin patentini William H. Hoover'e sattı. Hoover, süpürgeyi sağlam ve kolay kullanılabilir hale getirip satışa sundu.

Zamanla süpürgelerde tozların ve kırıntıların depolandığı bez hazneler yerine kâğıt torbalar kullanılmaya başlandı. Günümüzde torbasız süpürgeler de var. Bunlardan bazılarında tozlar dönen hava akımından yararlanılarak bir haznede toplanır. Bazı süpürgelerdeyse tozlar içi su dolu bir hazneye çekilir.

2002 yılında Rodney Allen Brooks, Colin Angle ve Helen Greiner bir robot süpürge geliştirdi. Robot süpürge çevresini lazerle tarayarak bulunduğu ortamı tanıdıktan sonra odayı kendi kendine süpürür. Bu süpürge işi bittikten sonra kendini şarj sistemine bağlayabilir.

Getty TÜRKİYE

Suzan Lema Gençer
Çizim: Pınar Büyükgöral